

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2019

Subject Name: Business Environment-II

Subject Code: 4CO06BEN2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 6

Date: 30/04/2019

Time: 10:30 To 01:30

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) ભારતમાં આંતરમાળખાકીય સગવડો વધારવામાં કયા ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો અગ્રણ્ય ભાગ ભજવી રહ્યા છે ?** 1
- (a) ખાનગી ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો (b) સંયુક્ત ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો
(c) જાહેર ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો (d) પબ્લિક લિ. કંપનીના ઉદ્યોગો
- b) ભારતના સંદર્ભમાં નીચેના માંથી કયા ઉદ્યોગોને રોજગારીની દ્રષ્ટિએ વિશેષ મહત્વના ગણાવી શકાય ?** 1
- (a) નાના પાયાના ઉદ્યોગોને (b) આનુષંગિક ઉદ્યોગોને
(c) ગૃહ ઉદ્યોગોને (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- c) નીચેનામાંથી કયા ક્ષેત્રમાં રોજગારીની સૌથી વધુ અસ્થિરતા જોવા મળે છે ?** 1
- (a) સેવા ક્ષેત્રમાં (b) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં
(c) કૃષિ ક્ષેત્રમાં (d) વેપાર વાણિજ્ય ક્ષેત્રમાં
- d) ભારતમાં કૃષિની નીચી ઉત્પાદકતા માટે નીચેનામાંથી કયા કારણનો સમાવેશ ટેકનોલોજિકલ કારણોમાં થાય છે ?** 1
- (a) પછાત ઉત્પાદન પદ્ધતિ (b) અપૂરતા નીપજ ઘટકો
(c) કુદરત પર આધારિત ખેતી (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- e) નીચેનામાંથી કઈ બાબતને પરિણાત્મક શાખ નિયંત્રણનું સાધન ગણાવી શકાય ?** 1
- (a) બેંક દરને (b) ખુલ્લા બજારની નીતિને
(c) રોકડ અનામતમાં ફેરફાર (d) ઉપરનાં તમામ
- f) મૂડી સર્જન દ્વારા નીચેનામાંથી કોના વિષયકને તોડી શકાય ?** 1
- (a) આવકની અસમાનતા (b) ગરીબી
(c) વસ્તી વધારો (d) ભાવ વધારો
- g) જાહેર ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોને દેશના ઉદ્યોગ સાહસિકોને વેચવામાં આવી રહ્યા છે તેને શું કહેવાય ?** 1
- (a) ઉદારીકરણ (b) વૈશ્વિકીકરણ (c) ખાનગીકરણ (d) ઉપરનામાંથી કઈ પણ નહિ

- h) નીચેનામાંથી કયા ધારામાં ઈજરા અને પ્રતિબંધાત્મક વ્યપાર વ્યવહાર સંબંધી સુધારા કરવામાં આવ્યા છે? 1
 (a) FERA (b) MRTP (c) FEMA (d) ત્રણમાંથી એક પણ નહિ
- i) ભારમાં શરૂઆતમાં લેણદેણની તુલાની ખાધને પહોંચી વળવા માટે નીચેના માંથી કયા સાધનો વ્યાપક પ્રમાણમાં આશ્રય લેવામાં આવેલ ? 1
 (a) આયત પરવાનો (b) ગ્રાન્ટનો (c) ક્વોટાનો (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- j) .... તરીકે જે વિદેશી સહાય મળે તે પરત કરવાની હોય છે? 1
 (a) લોન (b) અનુદાન (c) યંત્રો (d) ટેકનિકલ જ્ઞાન
- k) હેન્ડીક્રાફ્ટ માટેના ટાઉન્સ ઓફ ઓક્સલન્સ તરીકે 2009-14ની વિદેશી વ્યપાર નીતિમાં નીચેનામાંથી કયા શહેરને માન્યતા આપવામાં આવી છે? 1
 (a) શ્રીનગરને (b) જયપુરને (c) અનંતનાગને (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- l) વિદેશી મૂડીની સાથે દેશમાં..... 1
 (a) મૂડીગત વસ્તુઓ આવે (b) યાંત્રિક સાધનો આવે
 (c) ટેકનિકલ જાણકારી આવે (d) ઉપરોક્ત તમામ
- m) આપણા આયોજનની પાયાની સમસ્યા કઈ છે ? 1
 (a) ગરીબી (b) બેકારી (c) આવકની અસમાનતા (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- n) આર્થિક આયોજન એ કેવી પ્રક્રિયા છે ? 1
 (a) સતત ચાલતી (b) ટૂંકા સમયની (c) નિશ્ચિત સમયની (d) નિયત સમયની

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

- Q-2 Attempt all questions (14)**
 (a) વિનિવેશ પર ટૂંક નોંધ લખો. 7
 (b) વર્તમાન ઔદ્યોગિક નીતિની ધંધાકીય પર્યાવરણ પર અસર સમજાવો. 7
- Q-3 Attempt all questions (14)**
 (a) નાના પાયાના ઉદ્યોગોની સમસ્યા જણાવો. 7
 (b) નાના પાયાના ઉદ્યોગ સાહસનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
- Q-4 Attempt all questions (14)**
 (a) ભારતમાં વિદેશી મૂડીની જરૂરિયાત શા માટે છે સમજાવો. 7
 (b) ભારતીય યોજનાની ઉજળી બાજુઓ ચર્ચો. 7
- Q-5 Attempt all questions (14)**
 (a) કૃષિ વિકાસની નવી વ્યૂહરચનાની અસરો જણાવો. 7
 (b) ભારતના ધંધાકીય પર્યાવરણ પર નાણાકીય નીતિની અસરો ચર્ચો. 7
- Q-6 Attempt all questions (14)**
 (a) ભારતીય આયોજનની સિધ્ધિઓ ચર્ચો. 7
 (b) ભારતીય અર્થતંત્રમાં રાજકોષીય નીતિના હેતુઓ જણાવો. 7
- Q-7 (14)**
 ભારતીય ઉદ્યોગોનાં લક્ષણો ચર્ચો. 14
- Q-8 Attempt all questions (14)**
 (a) નવી વિદેશ વ્યપાર નીતિના હેતુઓ જણાવો. 7
 (b) નીચી કૃષિ ઉત્પાદકતાના કારણો ચર્ચો. 7

